

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 2/-29 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting N:o 2/-29. med förslag till komplettering av 47 § i landskapslagen om antagande av lagen om ändring av kommunala vallagen, utfärdad den 14 juni 1925.

I anledning av förenämnda framställning, som av landstinget i avseende å yttrande hänskjutits till lagutskottet, får utskottet vördsamast framhålla följande:

Närmaste anledningen till framställningen är, såsom landskapsnämnden framhåller, att kandidatlistor för val av kommunalfullmäktige under mandattiden 1929 - 1931 i några av landskapets kommuner alls icke inlämnats samt att kommunalfullmäktige i dessa kommuner hos landskapsnämnden anhållit om anvisningar huru i de skilda fallen borde förfaras. Ställd inför ifrågavarande spørsmål och då icke ens försök att bilda valmansförening i någon av kommunerna gjorts, har landskapsnämnden tolkat bestämmelserna i § 47 av kommunala vallagen sålunda, att vederbörande valmän å ena sidan samt de för tiden funktionerande enskilda fullmäktige å den andra icke önskat någon förändring av kommunalfullmäktiges sammansättning. I stöd av denna tolkning och då landskapsnämnden mycket riktigt saknat möjlighet att ålägga kommunernas medlemmar att skrida till val, har landskapsnämnden ålagt vederbörande fullmäktige att handhava sina mandat också under den nya valperioden.

Lagutskottet kan emellertid icke förena sig om landskapsnämndens tolkning av ovanberörda stadgande och dess i stöd av densamma inslagna förfaringssätt. Utskottet anser nämligen, att landskapsnämnden icke tillräckligt beaktat enskild fullmäktigs rätt att, efter att tre år hava fungerat såsom fullmäktig, erhålla befrielse för den nya valperioden, ty denna rätt är tillförsäkrad fullmäktig utan några som helst villkor och sålunda utan skyldighet för fullmäktig att själv vidtaga åtgärder för sitt befriande. Enligt lagutskottets uppfattning hade landskapsnämnden, på sätt förra delen av oftanämnda § 47 föreskriver,

(Kan fullmäktigval . . . . . av någon orsak . . . .) bort utsättas tid för ny valförrättning. Skulle under sagda nya termin icke någon lista hava blivit inlämnad, hade den av landskapsnämnden dragna slutsatsen av valmännens och de enskilda fullmäktiges samstämmiga åstundanden varit berättigad.

Emellertid bereder avfatthningen av § 47 i kommunala vallagen utan tvivel rum för tolkningsmöjligheter, varför lagrummet måste betecknas såsom bristfälligt.

För avhjälpande av bristen, och då kommunala vallagen icke innehåller något stadgande, som skulle förplikta någon av de kommunala myndigheterna att föga anstalt om upprättande av kandidatlistor och självklart även är, att de enskilda valmännens rättighet att bilda valmansföreningar för uppställande av kandidater för valen icke åtföljes av någon skyldighet i detta avseende, bör lagrummet kompletteras och för utskottet vördsammast föreslå,

att landstinget med godkännande av lagutskottets uppfattning ville giva § 47 följande lydelse:

§ 47.

Kan fullmäktigval eller därtill hörande förberedande åtgärd av någon orsak icke verkställas å tid, som i denna lag stadgas, må landskapsnämnden utsätta ny tid för förrättningen, och vare, därest val icke skett före valperiodens slut, de fullmäktige och suppleanter, vilkas verksamhetstid under mellantiden utgår, skyldiga att kvarstå i sitt uppdrag, till dess valet ägt rum och de valdas verksamhet vidtagit.

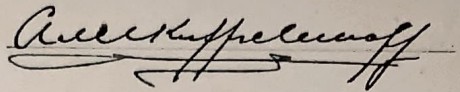
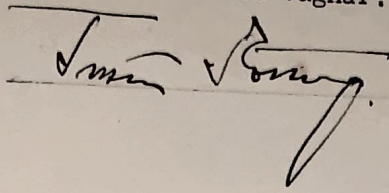
Har inom den av landskapsnämnden utsatta nya terminen för förrättningen någon kandidatlista icke inlämnats till centralnämnden, skola de hittillsvarande kommunalfullmäktige och suppleanterna vara skyldiga att kvarstå även under den nya valperioden, utan avseende å att de jämlikt 11 § 2 mom. i lagen om ändring av kommunallagen för landskommunerna, utfärdad den 14 juli 1925, varit berättigade till befrielse

från uppdraget.

Mariehamn den 20 februari 1929.

På lagutskottets vägnar:

Närvarande i utskottet vid ärendets behandling ordinarie ledamöterna: Rothberg, Rosenblad, Eriksson, Strandfält och Nordlund.